ใบกิจกรรม

ชื่อ-สกุล .....
ชั้น ..... เลขที่ ..... วันที่ ...../...../.....

แปลความ ตีความ และ ขยายความ

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความจากข้อความได้อย่างถูกต้อง

1 ความรู้ก่อนทำกิจกรรม

จับคู่ความหมายของการอ่านต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

การอ่านแปลความ	การแปลความหมายของอักษร คำ หรือเครื่องหมาย เพื่อให้เข้าใจความหมายตามเนื้อความนั้น ๆ
การอ่านตีความ	การหาความหมายที่แฝงอยู่ ในข้อความ หรือการอธิบายความหมายที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายขึ้น รวมถึงการชี้ให้เห็นแก่นหรือแนวความคิดหลักของข้อความหรือบทความนั้น ๆ
การอ่านขยายความ	การวิเคราะห์และการตีความที่ลึกซึ้งของเนื้อหา ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการอ่านตีความหรือแปลความ

2 ประเภทของการแปลความหมาย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วจัดเข้าหมวดการแปลความหมายให้ถูกต้อง

การแปลคำศัพท์เฉพาะ	การแปลสำนวน	การแปลเครื่องหมาย
เช่น เสวย = กิน วิหค = นก	เช่น ชักแม่น้ำทั้งห้า = พูดจาหว่านล้อมเพื่อให้ได้สิ่งที่ประสงค์ มือสะอาด = มีความซื่อสัตย์สุจริต	เช่น สัญญาณไฟจราจร ใช้ควบคุมการจราจร
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

3 แปลความจากภาพ

พิจารณาภาพต่อไปนี้ แล้วเขียนความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยให้ถูกต้อง

	ดอกหญ้า	เก้าอี้	เพชร	สัญญาณไฟจราจร
ความหมายโดยตรง	.....	.....	.....	.....
ความหมายโดยนัย	.....	.....	.....	.....

- **สีแดง** ให้รถหยุด
- **สีเหลือง** เตรียมหยุดรถ
- **สีเขียว** ให้ขับผ่านไปได้

4 แยกให้ถูก : แปลความ – ตีความ – ขยายความ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วจัดเข้าหมวดให้ถูกต้อง

1. แม่เตือนเสมอว่า "เวลาเป็นสิ่งมีค่า อย่าเสียเวลาไปกับสิ่งไม่จำเป็น"
2. "น้ำขึ้นให้รีบตัก" หมายถึง ให้รีบทำเมื่อมีโอกาส
3. เด็กชายยิ้มแย้มแจ่มใส แม้ว่าเมื่อวานเขาจะสอบตก
4. "นักเรียนทุกคนต้องสวมหน้ากากอนามัย"
5. เขาเป็นคนพูดน้อยแต่ทำงานเก่ง
6. "ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น"

แปลความ	ตีความ	ขยายความ
1	2	3 .....
4	5	6 .....

5 ฝึกอ่านและตอบ : จากการแปลความ → ตีความ → ขยายความ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ครบทั้ง 3 ขั้น

> "อานุภาพแห่งความรักไม่ได้มีแต่ความสุขสมหวังเพียงเท่านั้น แต่ความรักยังสามารถสร้างความทุกข์และความเจ็บปวดได้ หากบุคคลที่ตกอยู่ในห่วงแห่งความรักไม่ฟังคำตักเตือนหรือคำทัวงติงใด ๆ อาจจะต้องพบเจอกับความเจ็บปวดและความทุกข์จากการมีความรักได้"
>
> (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, ๒๔๖๙)

1. แปลความ (ความหมายโดยตรง) .....
2. ตีความ (ความหมายโดยนัย) .....
3. ขยายความ (อธิบายเพิ่มเติม) .....

สะท้อนคิด จากกิจกรรมนี้ นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง และจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

.....

.....

LIVEWORKSHEETS